No. 1615 Zaterdag 12 December 1914. 31ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

'T GAAT WEER BEGINNEN.

De lang aanhoudende stilte blijkt werkelijk aan een storm voorafgegaan, die thans is losgebroken met kracht en geweld. Aan beide zijden werd de tijd benut tot het aanvullen en ververschen van troepen en tot versterking der terreinen, het opstellen van zwaar geschut en het aanvoeren van zeer veel ammunitie. Met vernieuwde krachten zijn de Duitschers opgetrokken tegen Yperen. De groote strijd in de vlakte tusschen de Yser en de Lys is 2 December begonnen met alle hevigheid, maar tot dusverre was de oorlogskans ten nadeele der Duitschers.

Opnieuw werd beproefd de Yser over te trekken.

Ditmaal hadden de Duitschers groote vlotten gemaakt, welke door sleepbootjes werden vervoerd.

Een aanzienlijk aantal troepen kon op deze wijze tegelijk worden overgezet, wat ook ten deele gelukte. De manoeuvre werd eerst tegen den avond opgemerkt door de Verbondenen, die den volgenden morgen de overgezette manschappen onder vuur namen. Maar een gedeelte van het Duitsche leger heeft toch kunnen stand houden aan de overzijde en kon een plaatsje ten Westen van Nieuwpoort bombardeeren.

Voor het overige waren de voordeelen aan den kant der Verbondenen. Zij werden eindelijk meester van een bruggenhoofd tusschen Nieuwpoort en Dixmuiden gelegen, waarom reeds een maand lang gevochten werd, en veroverden nog twee strategische punten van zeer hooge waarde, zoodat hun positie aanmerkelijk verbeterd is. Daarbij verdreven zij tot driemaal toe de Duitschers uit hunne verschansingen en rukten hierdoor 500 Meter vooruit. In de gegeven omstandigheden is een halve Kilometer zeer veel, daar de strijdende legers ellander iederen duim gronds betwisten.

Ongelukkigerwijze is onze Kabel weer eens gestoord en blijven we weer eens verstoken van nieuws juist op het oogenblik, dat het voor ons van het grootste belang is goed op de hoogte te blijven.

Uit de Nederlandsche Bladen, die loopen tot 17 November, zien wij, dat ook in begin November om dezelfde punten gestreden werd als waar nu de strijd geleverd wordt. De Duitschers hebben er daar toen zeer goed voor gestaan, maar werden op het onverwachts teruggedreven door het water, dat op het juiste oogenblik hun campementen en loopgraven overstroomde.

De betere positie, door de Verbondenen van 2—5 December veroverd, konden zij zeker handhaven tot en met 8 December, latere berichten bereikten ons niet. Het verder verloop moeten we dus geduldig afwachten.

De Buitenlandsche Bladen gewagen druk van strenge koude, zoowel in het Oosten als in het Westen, van verschillende ziekten, Cholera in 't Oosten, Thyphus en Dysenterie in 't Westen, van gebrek aan levensmiddelen en een buitengewoon hoog getal gewonden en gesneuvelden. Het einde van den krijg wordt hierdoor zeker verhaast.

De Duitsche Keizer is ziek, evenals twee zijner zonen, zijn schoonzoon is gewond en een zijner zonen stierf reeds te Brussel.

Wat een jammer en ellende brengt toch de oorlog!

Een kreet om Vrede.

Een aanzienlijk geestelijke uit Noord-Frankrijk en schrijver van naam, thans uitgeweken naar Engeland, zond vandaar aan DE TIJD het volgend hartroerend artikel, betwelk hij verzocht te vertalen en aan 't hoofd van 't blad op te nemen:

Geheel onmachtig en ziek van de verschrikkelijke gebeurtenissen, welke zich rondom mij hebben afgespeeld in het vreedzame landschap, dat opeens door de straf van de zonden der volkeren het tooneel is geworden van den Europeeschen gigantenstrijd, kan ik mij amper het noodzakelijke herstel gunnen voor mijn machtelooze en verwarde zenuwen, om vooral neutrale landen toe te roepen, toch een einde te maken aan den bloedigen strijd van haat en hartstocht tusschen christelijke natiën.

In de beschaafde wereld, waarmee ik in Frankrijk verkeerde en die ik hier in Engeland aanvoel, blijkt men zich kwalijk bewust te zijn van wat er eigenlijk aan mousterachtigs, doms en satanisch omgaat in die afschuwelijke loopgraven aan Aisne en Yser, waar de werkelijkheid van de vervloekingen, die de menschen zich op den hals halen, de meest lugubere danteske visie overtreft.

Voor dat de oorlog uitbrak genoten wij in ons stille landstadje het schoonste leven, in harmonie met de zacht stroomende rivier vlakbij, met het ruischen der dennebosschen, den gemoedsaard der bevolking, den hoogen, blauwen hemel en de lieflijke aarde. De streek was niet zooveel verschillend van 't mystische West-Vlaanderen, bij u in Holland bekend door de epische en lyrische troubadours zijner schrijvers en dichters, dit verrukkelijk land langs de Leye met zijn antieke steden en de zoetste vooysen in de taal vol muziek van Maerlant.

De oorlog heeft al die schoonheid van goddelijke schepping en menschelijke ontplooiïng vernietigd. Wat er van zal overblijven, nadat de horden, die zich daar op elkander hebben geworpen om de leer van den haat in practijk te brengen, weer verstandige burgers zijn geworden, zal aan de burgers al den horror vertoonen van een geruïneerde en platgebrande beschaving.

Toen de Duitschers in aantocht waren, liep ons stedeken leeg. Als schimmen uit het Hades-rijk vloden zij, opgeschrikt door de slechtste van alle raadgevers, den radeloozen angst. Het was uit met het studieuze leven en de beminnelijke gastvrijheid nu en dan op een landelijke pastorije vol gezond katholiek leven en milde pastorale vreugden. De christelijke plicht en de nooden van het oogenblik maakten mij eerst een herbergier van doortrekkende troepen, toen een zielzorger van soldaten aller strijdvoerende natiën, dan een aalmoezenier aan deze, straks aan gene zijde van het front, later de geestelijke vader van vrienden en vijanden, eindelijk ambulancier en ten slotte — tusschen het braken der kanonnen aan de beide vuurliniën, en minder nog door de onmenschelijke vermoeienissen in het sjouwen met gewonden en dooden dan door het afschuwelijk gezicht op den menschenmoord — een gebroken man.

Men kan het zich niet goed tot bewustzijn brengen, wat dat beteekent: menschen, die in de maatschappij gezeten burgers waren, studenten, hoogleeraren, winkeliers, advocaten uit Frankrijk, Engeland, België, Duitschland, Oostenrijk, staan, ofschoon zij elkander nooit tevoren gezien hebben, opeens woedend tegenover elkander en schieten, stormen, slaan op elkander in.

Ik heb gevallen beleefd, waarin goede vrienden elkander gedood hebben, en zelfs is er mij een meegedeeld, waarin een stiefbroeder den zoon van zijn tweeden vader, die van andere nationaliteit was, met de bajonet afmaakte.

Denkt de menschheid zich wel genoeg de afschuwelijkheid in van dezen georganiseerden moord tusschen vreedzame, hartelijke, goede burgers? Ik heb Duitschers, Franschen, Belgen en Engelschen in de meest intieme oogenblikken van hun leven, tijdens de biecht of op het sterfbed, in de ziel gezien, en ik moet zeggen, dat zij, de gevolgen van Adam's zondeval daargelaten, uitmuntende menschen waren. Ik heb brieven gelezen van moeders, vaders, zusters en verloofden aan de soldaten in de vuurlinie, — men kan zich niets meer teeders, hartelijks, bezorgds en liefelijks voorstellen. En toch sidderden sommige uitingen dezer teere wezens van haat tegen den onbekenden vijand en vervloekten zij hem in woorden vol vergif, daar de monsterachtige vader der tweedracht, de helsche satan, hen bedrogen had en hun edelmoedigheid had doen verkeeren in scherpen nijd.

Men begrijpt nauwelijks meer — tenzij in de opvattingen eener mystieke zielkunde — het menschelijk hart, dat zulke hooge idealen verbindt aan zulke afgrijselijke hartstochten. Uitzonderingen vormen de wet niet, maar bevestigen den regel, en afgezien van uitspattingen heb ik voor mij de volstrekte overtuiging, dat de Duitscher geen barbaar is en de Belg geen franc-tireur en de Engelschman geen door jalouzie verblinde en dat in elken Franschman steekt een ridder. Maar door een verwarring, die het vuilste werk is van het gebroed, dat in het Paradijs de eerste menschen sluw wist op te zetten tegen hun Schepper, beschouwen zij elkander als bandieten en straffen elkander met lood, vuur en zwaard. Op duizenden meters afstand dooden zij medemenschen, die zij niet eens zien, door de domme explosieve krachten van chemische stoffen, welke een professor in een retort deed gisten. O stupiditeit zonder weerga, o doodsorganisatie van den duivel!

Dat toch de weinige menschen van gezond verstand en kalm oordeel, die nog in de wereld zijn overgebleven, elkander antwoord geven op den kreet van vrede en het beëindigen van deze uitmoording. Het is toch geen ideaal zonder werkelijkheid, dat de volkeren, ieder met behoud van zijn eigenaardig karakter, vreedzaam naast elkander wonen en dat de een den ander verdraagt, zelfs tegemoet komt met de liefde, die het geluk voor allen bereikbaar maakt. Indien ik mijn geschokte gedachten ordenen kon, zou ik een meer logisch en luider klinkend beroep doen op mijn goede medemenschen, en misschien zal ik het straks nog beproeven. Maar gemarteld teruggekomen uit de vuurlinies en vol monstrueuze visioenen, meen ik wel te doen, tenminste in een neutraal land den hartekreet te doen hooren van een afgestreden man. Die hartekreet zij de uiting van alle welmeenende natiën en vereenige zich tot den wensch, het gebod, de wet om vrede!

Dat de hekatomben, die nu op de beenderenvelden aan Aisner en Yser zijn opgericht door koning Dood, de laatsten mogen wezen van het kanon, dat moet verstommen, en van de bajonetten, die verbrijzeld mogen worden tegen den wil der volkeren, opdat voortaan vrede de aarde beheerschen, naar het engelenwoord boven de velden in den heiligen nacht: „Vrede op aarde den menschen, die van goeden wille zijn!"

DE POSITIE VAN NEDERLAND.

Het bekende weekblad „Fairplay" schrijft in zijn laatste aflevering over de positie van Nederland in dezen oorlog. Het weekblad zegt:

Elke week wordt de positie van Nederland moeilijker en men begint nauwelijks te beseffen met hoeveel wijsheid en hoe eervol het de wetten der neutraliteit uitlegt. Dat het aldus handelt is niets bevreemdend, want zijn positie is vrijwel eenig onder de natiën. Sechts enkele eeuwen geleden streed het met ons hardnekkig om de heerschappij ter zee, zijn zeelieden waren de dapperste, die we ooit ontmoetten; in den handel was het onze meest geduchte mededinger: en het was flink op weg in het Oosten de oppermacht te verkrijgen. De worsteling, met Groot-Brittannië putte het land uit en elk ander volk zou verzonken zijn in dien staat van apathie, die het kenmerk is van die koninkrijken, die alles hebben verloren behalve hun trots. De geest van Holland echter was onverwinlijk en wij zien het heden ten dage, hoewel beroofd van zijn bezittingen (de koloniën, die het behield, zijn modellen zelfs voor ons) en met een bevolking klein van aantal, een onbetwiste plaats innemen in den raad van Europa en op de markten der wereld. Aan den anderen kant erken ik volkomen, dat er niets moet zijn tusschen den strop en den nek van Duitschland. Ongetwijfeld indien Nederland zich bij de bondgenooten voegde, zou het proces, om den vijand uit te hongeren, belangrijk worden verhaast; en hetzelfde geldt inderdaad, zij het in verschillende mate, van alle neutrale landen, welker grenzen direct of indirect met die van Oostenrijk of Duitschland samenvallen. Maar welk recht hebben wij om Nederland zijn plicht jegens zich zelf te leeren; en zelfs indien we dwaas genoeg waren te meenen, dat al zijn neigingen vriendschappelijk waren voor ons en vijandig jegens Duitschland, wat zouden we dan nog kunnen aanbieden? Ik denk dat België's lot niet zwaar in de schaal zou wegen ten onzen gunste. De vurige patriotten moeten eens even nadenken. Nederland bevindt zich letterlijk tusschen den duivel en de diepe zee, want aan de eene zijde wordt het bedreigd door Duitschland's gewapende afpersing, terwijl aan de andere zijde onze vloot haar best doet, de deur van zijn provisiekast te sluiten. Ik weet niet, wat het ten slotte zal doen om zich tegen zijn vrienden te beschermen, maar hiervan kunnen we zeker zijn, dat, als zijn staatslieden slechts

L' Apologetique de la Guerre.

Een mooie daad.

Abbé Féval, pastoor van Vandré en sergeant bij het 81e in het fort Pointeau bij St. Nazaire, heeft zich uit eigen beweging aangeboden om de plaats in te nemen van een anderen soldaat, vader van vijf kinderen, die voor een gevaarlijke linie was aangewezen. De pastoor is reeds naar de bedoelde linie vertrokken.

Onder den Kogelregen.

Aan een brief van een verbannen geestelijke, thans dienende in het Fransche leger, is het volgende ontleend:

„Men voelt zich hier zoo alleen, zonder broeders, zonder vrienden, zonder berichten. Er zijn soms uren van onzegbaren angst, waarin men zich afvraagt, of ons arme lichaam niet door de granaten in stukken zal worden gescheurd, en onze ziel voor God zal verschijnen. Doch ik verlies den moed niet. Mijn offer is gebracht voor de Kerk en voor onze Orde. Het kruis, dat ik uit uwe handen ontvangen heb, is altijd op mijn borst, met enkele medailles van de H. Maagd. Ik geloof vast, dat de goede God mij bewaren zal, om mij eens aan Zijn dienst te doen toewijden.

Als gij eens wist, welke avonturen ik heb doorgemaakt!...... De goedheid der Voorzienigheid jegens mij schijnt iederen dag te worden hernieuwd. Niet lang geleden trokken wij terug uit een dorp, waar wij omsingeld waren. Onze troepen trokken een onmetelijke vlakte over, waarop het kogels, granaten en mitraillevuur regende. Officieren en soldaten vluchtten in wanorde. Ieder oogenblik viel iemand neer, gedood of gewond. Ondanks mijzelven maakte de angst zich van mij meester. Ik had een bevriend seminarist ontmoet. Wij haalden onzen Rozenkrans uit den zak en baden luidop, onder het oversteken van de vlakte, den Rozenkrans. Rondom ons vielen de granaten en de kogels floten voorbij onze ooren. Zóó legden wij twee kilometer af, kalm, vertrouwend op de bescherming der H. Maagd. Wij werden geen van beiden getroffen."

De dood van een katholiek officier.

Uit een brief van een nabestaande in de „Croix":

Ik kan nog niet aan het ongeluk gelooven, dat ons treft, ik vraag mij af of ik niet de speelbal ben van een afschuwelijke nachtmerrie. Mijn broeder is op 25 dezer gedood bij het gevecht te Chaunes, nabij Péronne. Wij hebben eerst twee dagen geleden van zijn dood gehoord, en ik kan er niet aan gelooven. Mijne arme ouders en wij vieren, zijn volkomen ter neergeslagen. Slechts één broeder te bezitten en hem zóó te verliezen, dat is verschrikkelijk! O. L. Heer had slachtoffers noodig voor het zoo schuldige Frankrijk, en ik geloof, dat Hij de zuiverste heeft uitgekozen. Zijn H. Wil geschiede, doch dat Hij aan hen, die achterblijven, de kracht schenke, om deze beproeving te verdragen.

Wij hebben een brief ontvangen van een der kameraden van onzen broeder, die ons enkele bijzonderheden gaf omtrent zijne laatste oogenblikken. Dat heeft onze droefheid verzacht.

Mijn broeder was luitenant bij het zevende bataljon Alpenjagers. Op 24 dezer, zond hij ons nog een opgewekten brief, waarin hij ons schreef, er zich over te verheugen, dat hij den volgenden dag zou worden belast met het bevel over de mitrailleuses. Dat was een eerepost, bestemd voor de beste officieren. Den volgenden dag, nam hij het commando op zich en hield gedurende den morgen een Duitsch regiment artillerie in bedwang. Om elf uur trof een granaatscherf hem in de volle borst.

Toen zij hem zagen vallen, kwamen zijne kameraden naderbij „Laat mij, ik ben verloren," zeide hij, „maar dat hindert niet, het is voor het vaderland. Weent niet over mij, schrijft aan mijne ouders. Blijft vooral niet bij mij, gij zoudt u doen dooden en uw leven is kostbaarder dan het mijne." Zijn kameraden namen hem zijn revolver af en zijn kijker, waarvan de banden hem hinderden. „Ja, zegt hij, neemt alles weg, dat benauwt mij, maar laat mijn Rozenkrans."

Zijn kameraad verhaalt ons verder, dat zijn plicht hem noodzaakte zich te verwijderen om zijn dienst te hervatten. Hij hoorde hem met luider stemme en zeer kalm een Acte van Berouw bidden. Dan werd hij op een draagbaar gelegd en naar het hospitaal vervoerd. Daar aangekomen, bekommerde hij er zich niet om, om verbonden te worden; hij wist, dat de geneesheer voor het lichaam onnoodig was, doch aanstonds vroeg hij om den aalmoezenier.

Met hem bracht hij de laatste oogenblikken door; hij stierf in zijne armen zonder een klacht. Twee malen had zijn commandant hem op de dagorder vermeld en op den ochtend van zijn dood had hij voor hem het kruis van het Legioen van Eer gevraagd. Hij was een dappere, en ik geloof, dat wij trotsch op hem kunnen zijn, doch welke een beproeving en welk verdriet.

een haarbreedte waren afgeweken van de rechten der neutralen, noch Groot-Brittannië, noch Duitschland een oogenblik zouden hebben geaarzeld, om van die fout gebruik te maken. Het feit, dat geen van beiden gelegenheid had tot aanmerking op Nederland's optreden, is het beste bewijs van zijn wil en bekwaamheid, om met breedheid van opvatting te doen, wat juist is. („Hand.")

Na den Slag.

In de „Süddeutsche Zeitung" schrijft een soldaat:

Hoeveel gedichten heb ik reeds moeten lezen over het gejuich op het slagveld na den slag. Ik heb er nooit iets van gemerkt. Integendeel, nooit zijn mijn mannen stiller binnen gemarcheerd dan na den eersten gewonnen slag.

Wij hadden den dag te voren een zwaren marsch achter ons en slechts twee uur geslapen. Heel in de vroegte waren wij in het gevecht gekomen in een hagel van Fransche kartetsen en granaten, zooals ik ze later alleen nog maar bij Verdun gezien heb. Toen de vervolgende artillerie nog slechts in de verte donderde en de avond viel, kwam de uitputting.

De mannen wierpen zich in het natte gras en sliepen. Onze veldkeukens waren in het granaatvuur gekomen en stonden, de hemel weet waar. Wij kregen in elk geval niets te eten. Water was er ook niet.

Tot overmaat van ramp waren we in den loop van het gevecht met een ander corps vermengd geraakt. Niemand had eenig begrip, waar ons corps zich bevond. Eindelijk kregen wij een uhlaan te pakken, die ons inlichtingen geven kon. Midden in den nacht ging onze compagnie op marsch. Na ruim een uur hoorden wij voor ons graven.

Wij melden ons bij den eersten den besten aanvoerder. „Goed dat gij nog komt, zei hij. Ge kunt u hier onmiddellijk ingraven. Maar goed, tot aan de tanden! Bij het aanbreken van den dag krijgen wij zware Fransche granaten als ontbijt. Goeden avond."

Onze mannen waren totaal uitgeput, maar begonnen onmiddellijk te graven. De grond was steenig, den heelen nacht knarsten de spaden. Onze mannen deden hun plicht. Zonder een hap brood in den mond, huiverend in den ijskouden wind, die over de hoogvlakte floot, zonder een enkel mopperend woord groeven zij den heelen nacht door. Toen de morgen aanbrak waren de loopgraven klaar. Zonder een woord vielen zij er in neer en wilden niets dan slapen, slapen.

De verwachte granaten bleven uit. Onze mannen waren langzamerhand weer opgewekt geworden. In hun kookgerei kookten zij aardappelen die bij massa's op de akkers te vinden waren. Zij vertelden hun heldendaden van den vorigen dag, plaagden elkaar en rookten als schoorsteenen Belgische sigaretten. Toen kwam het bevel: het slagveld opruimen, de dooden begraven. Dat was het ergst. Iedere compagnie werd een gedeelte van het gevechtsterrein aangewezen, waar zij den vorigen dag gevochten had. In dunne tirailleurslijn betraden wij het gevechtsterrein. Hier op deze plaats waar ik gisteren in de vroegte met mijn troepen in het vuurgevecht gekomen was lag ook reeds de eerste doode. Een recruut van mij, dien ik dezen winter gedrild had.

Wij kwamen verder bij de posities waar de Fransche artillerie ons van twee kanten te pakken had gekregen. Hier lagen er reeds meer. Van alle kanten kwamen de mannen en brachten de dooden in tentbanen bij elkaar.

Een officier nam van iederen gevallene zijn herkenningsteeken, geld, horloge en brieven. Dit alles werd tot een pakje samengebonden.

De pakjes hoopten zich op.

Daar brachten zij ook een kameraad van mij, een jonge luitenant, de revolver nog in de vuist. Kort voor het gevecht hadden wij samen nog mijn veldflesch leeg gemaakt en vroolijk gepraat. Het slagveld lag wijd uitgestrekt voor mij. Overal de sporen van verbitterden strijd Diepe kuilen die de Fransche granaten gemaakt hadden. Overal scherven, open ransels, waarin de soldaten naar kousen, en schoon goed zochten. Stukgeschoten en gave geweren, stukken uniform, helmen en veldflesschen. Hoe dichter bij den boschrand wij kwamen, waar de Fransche artillerie in stelling was geweest, des te talrijker werden de dooden. Maar de verliezen waren nog niet zoo zwaar dan wij gemeend hadden. Om een lijk stond een dichte kring van soldaten. Plotseling namen zij van zelf de mutsen af. De doode was onze regimentscommandant."

Na een bezoek aan de Fransche stellingen, waar nog meer dooden lagen, komt de officier terug en vertelt dan:

„Toen wij daar aankwamen, was een gedeelte van de manschappen reeds begraven. Voor andere was het graf juist gereed. De dooden lagen in rijen en Wurtembergers, Rijnlanders, Sileziërs, Westfalen, alles door elkaar. Stom stonden onze manschappen om de graven. Menige brave kameraad, menige goede vriend lag daar in de lange rij van stille doode menschen.

Een sergeant sprak een kort gebed, en toen woelden de spaden in de opgeworpen aarde en dekten zij de dapperen toe. Een eenvoudig houten kruis werd op de plaats geplaatst, waar onze kameraden den eeuwigen slaap sliepen. 's Middags werden de gevallen officieren gemeenschappelijk begraven, boven op de hoogvlakte, waar men het heele slagveld kon overzien. Roerend was het te zien, hoe de soldaten in de tuinen van het platgeschoten dorp en op het veld naar bloemen zochten voor het graf van „hun luitenant".

Later stonden, om den hoogen, dik met bloemen bedekten en van een ruw getimmerd kruis voorzienen grafheuvel, de manschappen in carré met helm en geweer, den ransel gereed om weg te marcheeren. De divisie-geestelijke sprak een paar korte woorden. De hoogste officier eveneens. Een paar scherpe commando's, de troepen presenteerden het geweer, de trommels roffelden, de muziek speelde als laatste eer voor de doode officieren. Toen rukten wij op; de muziek speelde een vluggen, hartverkwikkenden marsch en de kolonne marcheerde verder Frankrijk binnen.

Dat is in het algemeen het beeld...... „na den slag".

De Engelsche soldaat.

Een redacteur van het „Berliner Tageblat" die als reserve-luitenant deel neemt aan den strijd in Vlaanderen, zendt aan zijn blad een brief, waarin hij waarschuwt tegen het onderschatten van den Engelschen soldaat Hij vertelt:

Vol strijdlust en zeker van een gemakkelijke overwinning, marcheerden al die jonge regimenten tegen den vijand, om Engelschen te vangen, zooals zij zeiden. Ieder man was er vast van overtuigd, dat God den Engelschman daarom zulke lange beenen gegeven had, opdat zij des te sneller het hazenpad zouden kunnen kiezen. Men dacht aan de voorstellingen, die men thuis van Tommy Atkins gelezen had en verheugde zich er op door den oorlog goed koop aan een tennis racket te komen. Slechts enkelen waarschuwden tegen de onderschatting der Engelschen.

Sneller dan wij dachten, kwamen wij met den vijand in aanraking. Op een morgen, toen wij op marsch waren, heette het plotseling: de eerste doode Engelschman. Wij galoppeerden het veld in naar een plaats, waar een van onze patrouilles stil hield. Daar lag hij, de eerste Engelschman, dien wij in dezen veldtocht te zien kregen. Dood, op de rechterzijde uitgestrekt. Het doodelijke projectiel was hem midden door het hart gegaan. Een piepjong, slank, gespierd lichaam, waarbij het khaki zeer goed stond. Sneeuwwit was zijn jong, baardeloos gezicht en de linkerhand was krampachtig samengebald op de borst.

Kort daarop vonden wij in een huis twee zwaar gewonde Engelsche officieren, wien wij hun dagboeken met belangrijke notities afnamen en een uur later werd de eerste Engelschman, als gevangene, door een patrouille langs ons heen gebracht. „Deze kerel lijkt wel een chauffeur," zeiden onze mannen. „Of die huurling schieten kan? Hij ziet er meer uit naar voetbal en cricket." Weer een uur later hebben de kameraden van den gevallen Engelschman ons antwoord gegeven op de vraag, of zij schieten konden. En zij hebben dit voor de duidelijkheid onmiddellijk practisch gedemonstreerd en zoo duidelijk, dat bijvoorbeeld ons bataljon, reeds in de eerste gevechten, tot de helft samengesmolten was. Wij hadden aan den lijve ondervonden, dat de gladgeschoren gentlemen zijn lange beenen niet alleen voor de vlucht, maar hier en daar ook voor heel gevaarlijke aanvallen gebruikt. In eenige uren hadden wij geleerd, dat we een geenszins ongevaarlijken vijand tegenover ons hadden.

De Engelsche infanterie, die daar in de buurt van Yperen tegenover ons stond, moet men een van de beste troepen noemen. Onmiddellijk viel reeds op, de groote energie, waarmee de Engelsche infanterie haar gebied tegen ons verdedigde en als zij teruggedreven werd, deed zij steeds weer, en vooral 's nachts, pogingen, om het verloren terrein terug te winnen.

Hierbij werd zij uiterst krachtdadig door het vuur van de veldartillerie gesteund, die, evenals de Fransche artillerie, tenminste gelijkwaardig is aan de Duitsche veldartillerie. Ook zware scheepskanonnen hadden de Engelschen in de buurt van Yperen opgesteld en hun granaten en kartetsen hebben onze infanterie zware verliezen toegebracht. Toen het oprukken van onze troepen de Engelschen steeds meer in de klem bracht, poogde de Engelsche infanterie, vooral in de buurt van Beselaere, onophoudelijk door te breken. Tevergeefs echter. Bij een van deze krachtige pogingen vielen ons 500 Engelschen, onder wie 20 officieren in handen.

De hoofdkracht der Engelsche infanterie ligt ongetwijfeld in het defensief en in het exploiteeren van het terrein. Hier komen de jagerinstincten van den Engelschen sportman beter tot hun recht dan dit bij den gemiddelden infanterist het geval is. De Engelschman heeft als sportman zonder twijfel beter reageerende zenuwen dan de Duitscher.

De Engelsche recruut is daarom in het schieten, in het gebruiken van het terrein, in patrouilledienst, enz. gemakkelijker te gebruiken dan de Duitscher. De handigheid van den Engelschen infanterist op het gevechtsterrein, viel bij de ontelbare gevechten bij Yperen, zeer in het oog. De Engelsche loopgraven waren meestal zoo aangelegd, dat zij met het bloote oog niet te vinden waren. Toen wij de eerste loopgraven genomen hadden, waren wij verbaasd over den goeden aanleg, wat diepte, dekking in de zijde tegen granaatsplinters, borstwering en schuilplaatsen betreft. Zij waren bijna alle voortreffelijk voorbereid voor een langen tegenstand. Wat ons het meeste opviel, waren de stalen en ijzeren platen, die in de borstwering ingebouwd waren. De schuilplaatsen waren zoo geriefelijk mogelijk ingericht. Onze manschappen maakten daar geconserveerde levensmiddelen buit: als corned beaf en ham en menigeen heeft zich daar ook een scheermes veroverd, dat iedere Engelschman bij zich draagt.

Als wij binnen de stelling waren, kwam het vaak voor, dat wij buitengewoon veel dooden en weinig levende verdedigers meer vonden. Zoo scheen het ten minste op het eerste gezicht. Spoedig echter ontdekten wij, dat een groot deel van de „dooden" zich zoo maar hield; die werden dan met de bajonet er uitgeprikt.

Als patrouilleur is de Engelschman voortreffelijk. Ik heb vaak met een kijker Engelsche patrouilles een heel eind kunnen volgen en ik moet zeggen, dat hun tactiek uiterst handig was, wat ik van de onzen niet steeds beweren kan.

Wij Duitschers moeten er voor oppassen, onze tegenstanders, al zijn het ook Engelsche huurlingen, te onderschatten. Ons doordringen in West-Vlaanderen, kan slechts langzaam, stap voor stap, plaats vinden. Ieder, die bij Yperen meegevochten heeft, weet, dat daar tot de beslissing nog geduld, zeer veel geduld noodig is.

KRUPP GEFOPT.

Krupp had, zoo vertelt ons een vriend uit Antwerpen, indertijd alle kanonnen geleverd voor de vesting Antwerpen

Toen de Duitschers er verschenen en al die Duitsche kanonnen vonden, glommen zij van pret.

Nu ja, de Belgen hadden de sluitstukken meegenomen, maar dat beteekende minder dan niets. Even seinen aan Krupp: zendt nieuwe sluitstukken.

Krupp zond ze.

Maar . . . . ze pasten niet.

Met een „donnerwetter" kreeg Krupp te hooren, dat hij verkeerde sluitstukken gestuurd had.

Krupp begreep er niets van en liet een zijner ingenieurs naar Antwerpen reizen.

En wat ontdekte deze?

Dat er een heel ander soort sluitstuk op die Krupp'sche kanonnen gezeten had, dan de Duitsche fabriek indertijd had geleverd.

En onze Antwerpsche vriend vertelde ons, dat de Belgen indertijd door Cocqueril nieuwe en grootere sluitstukken hadden doen maken, omdat zij niet met handen en voeten aan Krupp overgeleverd wilden zijn.

De Duitschers zitten nu opgescheept met de kanonnen, waar zij niet mee kunnen schieten.

En de commandant van Antwerpen heeft nu in een proclamatie 20 frs. beloofd aan ieder, die zoo'n sluitstuk terugbezorgt.

Hadden ze er maar een, weet ge; dan konden zij de anderen namaken.

Maar niemand brengt zoo'n sluitstuk.

En nergens kan de Duitscher ze vinden, ook al doet hij alle huizen, waar hij vermoedt, dat ze schuilen kunnen, doorzoeken.

Het Belgische leger heeft ze mee. En daar kan de Duitscher voorloopig niet bij.

Dagbl. v. N.-Br.

Een onderhoud met Minister de Broqueville.

Een berichtgever van de „Martin" had te Duinkerken een onderhoud met den Belgischen Minister van Oorlog, de Broqueville. Deze verklaarde, dat de Belgische regeering sinds twee jaar wist, dat haar grondgebied zou worden geschonden. Zij wist van het hoofd van een zekeren staat, dat het geval van 1870 zich niet zou herhalen.

„'t Is nu precies twee jaar geleden," zeide de minister, „dat ik de nieuwe militaire wetten indiende, die hevige oppositie uitlokten. In antwoord op deze aanvallen heb ik in comité-generaal vertrouwelijk mededeeling gedaan van wat wij wisten over de voornemens van zeker gekroond hoofd — en de oppositie was uit.

„De wetsvoorstellen werden aangenomen. Wij waren dus op onze hoede. Zoodra die strubbelingen in de diplomatieke wereld begonnen, maakten wij ons gereed. Op 1 Augustus waren wij gemobiliseerd. De Duitschers trachtten ons grondgebied te passeeren, en wij deden ons best, hen tegen te houden.

„Naar Luik zonden we 20.000 man ineens. De Duitschers zonden drie legercorpsen, de beste, waarover zij beschikten, die van Brandenburg, Hannover en Pommeren.

„Toen onze Koning dat hoorde, zeide hij: Als we door zulke troepen worden aangevallen, zullen wij het heet hebben. We hebben het heet gekregen, maar de Duitschers even goed. Zij ondervonden hier hun eersten tegenslag, en zij geven toe, dat ze 48.000 man aan dooden hadden. Hun troepen waren zóó gedemoraliseerd, dat zij ze naar de achterhoede moesten zenden.

„In verschillende gevechten, van 3 tot 25 Augustus, hebben wij de Duitschers opgehouden."

De inneming van Antwerpen noemde de minister het buit maken van een leege jas. Het lichaam — het leger — was eruit gekropen en op weg naar het Westen. Hij deelde o.a. verder mede, dat de Koning de Leopoldsorde heeft toegekend aan het 7e linieregiment, dat zijn positie behield tegenover een tienvoudige overmacht.

Gedwongen Leening.

De Standaard schrijft:

„Als uit de lucht kwam het bericht vallen, dat we een leening krijgen van tweehonderd en vijftig millioen, en dat aan deze leening het

Van Curaçao naar New-Orleans,

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

Bij den stadsgeneesheer zittende, hoorde de kapitein het verwijderd onderaardsch gerommel van een aardbeving, dat vlug naderde, hij sprong van zijn stoel op en waarschuwde den gastheer en gastvrouw, dat er een aardbeving in aantocht was en liep snel als de wind het huis uit, gevolgd door al de huisgenooten, het geluid was intusschen genaderd en stoof weg in Z. W. richting. Des morgens waren op vele plaatsen vrij diepe scheuren in de steenen plaat, waarop de stad gebouw was, zichtbaar.

Aan boord van de „Z M." had een lichte trilling van het schip en een licht gerommel van den ketting in het kluisgat, de schepelingen doen begrijpen dat er een aardbeving had plaats gehad.

De stadsgeneesheer werd weinige minuten na de aardbeving door een aantal personen bezocht, die vriendelijk om een schrikpoeder vroegen waaraan door hem al lachende werd voldaan, zeggende: „Eh bien ce n'est pas encore la fin du monde."

Hier op het eiland Oro werden de beide Indiaansche jongens Pépi en Sisco aan de zorg van den stadsgeneesheer toevertrouwd, wiens vrouw een bijzondere genegenheid voor de kinderen had opgevat, want het zeeleven beviel den beiden Indiaantjes niet erg.

Met het aanbreken van den derden dag verliet de „Z. M." de haven van het eiland Oro en zette koers naar het eiland Z. waar zij een paar dagen later aankwam. Hier werd de noodige herstelling gedaan en de schoener weder sneeuwwit geverfd. Na eenige dagen in de haven gelegen te hebben en de aandacht van menig zeeman om haar sierlijken bouw tot zich getrokken te hebben, werd den kapitein een vracht naar La Guayra aangeboden.

Te Venezuela was de revolutie uitgebroken en de federalen blokkeerden eenige zeehavens dier republiek, er bestond dus kans, dat de „Z. M" voor de reede van La Guayra komende en daar ten anker willende gaan, door een der oorlogschepen zoude aangehouden worden en verboden op de reede te komen.

Na eenige bepalingen hieromtrent met den bevrachter gemaakt te hebben, werd de vracht aangenomen en vertrok de „Z. M." naar de bestemde plaats zonder iets van de blokkeerende vloot te hebben bespeurd Twee dagen na aankomst te La Guayra werden onverwachts te een ure 's nachts drie geweldige schoten uit een der fortjes, op een der heuvels bezuiden de stad gelegen, gelost, de kogels vlogen fluitende en sissende over de schepen die op de reede ten anker lagen en vielen ten Noorden van de stad in zee, waar de lichten van een eskader zichtbaar waren.

Met het aanbreken van den dag waren vijf schepen in zee, buiten het bereik van het geschut der forten, zichtbaar. Deze gewapende schepen behoorden tot de vloot waarmede de Federalen de zeehavens van Venezuela blokkeerden.

Drie dagen na hun verschijning voor deze stad, vertrok het eskader naar Pto Cabello, zonder een schot op de stad te hebben gelost, noch een vaartuig te hebben aangehouden.

Van deze gelegenheid maakte de „Z. M." gebruik de reede te verlaten en naar Cumaná te zeilen om vervolgens eene lading zout te Punta Arajo in te nemen.

Dat het zout in vroegere jaren, toen Venezuela een Spaansche Kolonie was veel waarde had, bewijst een sterk fort dat door de Spanjaarden op de plaats werd gebouwd ten einde de Boekaneërs, die zich in die tijden, liefst daar in de buurt ophielden, te verhinderen het zout dat staatseigendom is, met scheepsladingen eigendunkelijk weg te voeren.

De rivier die langs C. loopt is zeer rijk aan kaaimannen en niet zelden worden kinderen die aan den oever in het water spelen en baden, door een dier afschuwelijke monsters naar de diepte gesleept en opgegeten.

Bij het oproeien der rivier in de scheepsboot, werd de kapitein door een paar visschers, die in een kano de rivier zeewaarts afzakten, verzocht, wel zoo goed te willen zijn den Havenmeester, die zich bij den ingang der rivier ophield, te dooden.

Van dit verzoek niets begrijpende en te Cumaná daaromtrent inlichting vragende, melde men den kapitein, dat bij den ingang der rivier zich een ontzettende groote kaaiman ophield die zeer slim en moeilijk onder schot te krijgen was. Deze kaaiman hadden de visschers den naam van Havenmeester gegeven en waren in hunne kleine visschersbootjes dikwijls in gevaar als zij de monding der rivier in- of uitgingen. Geen wonder dus, dat zij van dezen gevaarlijken snaak gaarne verlost wilden zijn. De belofte werd dan ook den visschers gedaan, dat de Havenmeester, zoodra daartoe gelegenheid was, gedood zoude worden. Die gelegenheid liet zich niet lang wachten. Twee dagen na dit onderhoud met de visschers gehad te hebben, begaf de kapitein zich wederom des morgens in de scheepsboot, door vier mannen geroeid, naar de stad Cumaná. Bij den ingang der rivier werd goed naar den kaaiman uitgekeken en weldra ontdekte men op een boomstam, die omgevallen was en vlak bij den oever lag, een ontzettenden kaaiman, die zich op den boomstam in de zonneschijn koesterde. De roeiers werden bevolen op te houden met roeien, waardoor de boot, door den stroom meegevoerd, zachtjes naar de monding terugdreef, waar het monster onbewegelijk lag te slapen.

Binnen schot gekomen zijnde, nam de kapitein zijn dubbelloops jachtgeweer op, mikte en joeg den Havenmeester een kogel door den hals die hem doodelijk trof. Een geducht slag met den staart in het modderachtige water, waardoor eenieder in de boot bevuild werd, was de eenige wraakneming van het dier. Zijn kop werd van den romp afgesneden, naar Cumaná medegevoerd en aan een paar visschers cadeau gegeven, die den kop vilden, in de zon lieten drogen en aan een passagier van een der Engelsche stoombooten die de plaats aandeden, verkochten.

Wordt vervolgd.

karakter zal worden gegeven van gedwongen deelneming.

Daaronder zou dan te verstaan zijn, dat een iegelijk, van wiens kas de Regeering genoegzaam afwist, om te constateeren dat er een vermogen in lag van zeg boven de f 10.000, van Overheidswege verplicht zou worden, naar verhouding van het bedrag van zijn vermogen, obligatiën of aandeelen in deze leening te nemen.

Het karakter van dwang zou dan aan deze leening gegeven worden, om te voorkomen 1e. dat anders de leening allicht niet aanstonds geheel geplaatst werd, en 2e om te verhoeden, dat de prijs ervoor geboden te laag liep.

Niet alleen dat dus de leening gedwongen zou zijn, maar ook de koers zou in handen van de Regeering moeten blijven bij de inschrijvingen.

Dit ziet er niet aantrekkelijk uit. Doch Nederland heeft 't immers in zijn macht, dit onweder af te leiden. En dit zal ook wel. Ons volk kan zeer wel deze 250 millioen vrijwillig nemen. Dat zou gelijk staan met 1|10 van vijf milliard francs. En in Duitschland is nog pas vrijwillig zelfs voor bijna vijf milliard Mark aangeboden, terwijl onze bevolking ongeveer 1|10 is van die van Duitschland.

Natuurlijk kan 't voor zeer groote kapitalen een heele hap uit de taart zijn, maar zonder klappen komt thans niemand er af. En, wat men in een Staatsleening neemt, biedt alle kans later toch weer gezond kapitaal te worden, zoodat zelfs elk denkbeeld van schade of verlies tenslotte nog geheel kon wegvallen.

Alleen rente en aflossing zullen natuurlijk bij 't budget bijkomen, en hiermede zal de Minister van Financiën moeite krijgen. Het zal op tien millioen aan rente komen te staan, buiten en behalve de aflossing.

De vraag is nu maar, hoe deze rente plus aflossing zal te vinden zijn.

De verrassingen, die nog komen konden, blijven spannen.

We weten vooruit, dat er ook dan weer moet ingehakt en dat ook dát inhakken niet malsch zal zijn.

En toch zit er niet anders op, dan de schouders er onder te zetten.

Zelfs veel klagen erover zou beneden onze waardigheid als natie zijn."

Koloniaal Verslag.

Mededeelingen van algemeenen aard.

§ 1. *Rust* en *orde* werden alleen op St. Martin kortstondig verstoord. Bij de feestelijkheden tot viering van den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op den 1sten September en op den daarop volgenden dag hebben eenige personen van het Fransche gedeelte van het eiland wanordelijkheden veroorzaakt, die een vrij ernstig karakter dreigden te verkrijgen. Door het flink optreden van de autoriteiten, de politie en de burgers werd de rust hersteld.

Op den 1sten Juli 1913, den herinneringsdag van de afschaffing der slavernij vóór vijftig jaren, werd op Curaçao door de bevolking met opgewektheid feest gevierd. Op St. Eustatius heeft de bevolking, ter herinnering aan dien gedenkdag, een Oranje-boom geplant.

§ 2. *Economische toestand.* Dank zij een vrij levendig scheepvaartverkeer, eene — zij het ook geringe — uitbreiding van den doorvoerhandel en de hervatting, diep in de tweede helft van het jaar, van de ontginning van phosphaatmijnen der plantage Santa Barbara, kan worden geconstateerd, dat de economische toestand van het eiland Curaçao niet ongunstig is geweest. Aan die omstandigheden was het dan ook toe te schrijven, dat er niets te bespeuren viel van eene afneming van de welvaart of de koopkracht der bevolking, niettegenstaande het seizoen 1912—1913 voor den landbouw verre van gunstig is geweest, en niettegenstaande de waarde van den uitvoer van stroohoeden tengevolge van de lage prijzen der z.g. stapelhoeden ruim f 136.000) beneden die van het onmiddellijk voorafgaand jaar is gebleven (f 620.222 in 1913 tegen f 756.272 in 1912).

De waarde van den invoer steeg van f 2.881.678 in 1912) tot f 3.916.808. Is het verschil ten bate van 1913 op zich zelf genomen gering en schijnt de toeneming, oppervlakkig beschouwd, op een nauwelijks waarneembare verandering in den economischen toestand van het eiland te wijzen, de beteekenis van die toeneming komt in een gunstiger licht te staan wanneer men de waardeverhouding van de ingevoerde artikelen over 1913 en over het daaraan voorafgaande jaar onderling vergelijkt en daarbij verder nagaat aan welke artikelen het voordeelig verschil het meest te danken is geweest. Dan toch blijkt, dat, terwijl bij de groep allereerste levensbehoeften als bijv. gewone beschuit, boonen en erwten, maïs, maïsmeel, gezouten vleesch, eene belangrijke daling van waarde van den invoer valt waar te nemen, die van verscheidene andere artikelen, welker toenemend verbruik het bestaan van meerdere welvaart mag doen veronderstellen, gestegen is.

Van de eerstgemelde groep werden ingevoerd:

		In 1912:	In 1913:
Gewone beschuit....	voor	f 52.880	f 39.229
Boonen en erwten.....	„	„ 62.276	„ 39 043
Maïsmeel................	„	„ 307.326	„ 220.885
Maïs......................	„	„ 53.247	„ 21.922
Gezouten vleesch.....	„	„ 28.909	„ 21.986

Van de laatstbedoelde soort artikelen daarentegen werden ingevoerd:

		In 1912.	In 1913.
Automobielen......	voor	f 13 748	f 27 469
Fijne beschuiten	„	„ 5 943	„ 7 231
Bier......................	„	„ 23 461	„ 25 951
Boter.....................	„	„ 51 951	„ 55 937
Parfumerieën........	„	„ 39 539	„ 42 531
Sigaretten.............	„	„ 93 027	„ 100 721
Bruine suiker........	„	„ 87 887	„ 100 352
Witte Suiker.........	„	„ 46 523	„ 49 224
En de groep „alle andere goederen," waaronder zoo goed als geene allereerste levensbehoeften voorkomen	„	„ 586 624	„ 757 255

Wordt vervolgd.

Ingezonden stukken.

Hulp voor Aruba.

Met dankbaarheid gedenken wij wat er door 't gouvernement en edele weldoeners gedaan is om de ellende van ons volk te lenigen. Doch er moet meer gedaan worden en een middel gezocht om het arme volk blijvend te helpen.

Hoe zulk een hulp mogelijk is?

Het is niet voldoende maar aalmoezen uit te deelen, hoewel ik volstrekt niet wil ontkennen, dat 't in vele gevallen noodzakelijk en de eenige weg is om te helpen.

Daar moet werk gezocht worden voor onze mannen, die werken *kunnen* en *willen*, maar thans voor een groot gedeelte, tot werkeloosheid gedoemd zijn. Reeds vroeger heb ik in *La Cruz* de redenen dezer werkeloosheid opgenoemd. Thans komt er nog gebrek aan regen bij, ten gevolge waarvan de velden grauw en kaal liggen, als was de engel der verwoesting er over heen gevaren.

Welnu, werk is er, met een beetje goeden wil en een kleine opoffering van den kant van ons gouvernement, voldoende te vinden.

Te beginnen met de *wegen*. Sommigen zeggen, dat ze nu nog heilig zijn tegen wat ze vroeger waren. Mij dunkt, dat ze in de verste verte nog niet halen kunnen bij de wegen op Curaçao. Toch zou ik niet weten, waarom ze op Aruba, *onder bekwame leiding*, niet even goed te maken zouden zijn als op Curaçao. Dat is één.

Bovendien, hoeveel bunders *braakliggende gronden* zijn er hier op Aruba nog? 't Is zeker, dat een groot gedeelte nog onbebouwd is en nog steeds op cultivatie *wacht*. Want dat al die gronden voor landbouw ongeschikt zouden zijn, is zeker van niet. De meeste gronden leenen zich uitstekend voor het planten van aloë. Waarom dan die gronden niet uitgegeven aan degenen, die *kunnen* en *willen* laten werken. Ik weet zeker, dat er verschillenden zijn, die gaarne een stuk grond zouden willen hebben, om het te laten beplanten. Gedurende maanden lang zouden vele armen er werk vinden en zoo in hun ellende geholpen zijn. Of als het gouvernement de gronden liever zelf houdt, uit vrees dat er later misschien niet voldoende meer is om uit te deelen, bestaat er dan geen mogelijkheid dat het die gronden zelf in exploitatie neemt? Het verlangen van verschillende particulieren om stukken grond te krijgen, geeft, dunkt mij voldoende waarborg, dat de gelden die erin gestoken moeten worden om die gronden vruchtbaar te maken, niet verloren zijn, maar zeker hun rente zullen opleveren. En bovendien, aan honderden menschen kan aldus gedurende vele maanden een fatsoenlijk bestaan verschaft worden. Dit is de eenige weg om 't arme volk in dezen harden nood op afdoende wijze te helpen.

En 't is te hopen, dat het Gouvernement deze maatregelen eens ernstig en spoedig in overweging neme. Dat hopen en verwachten wij.

P. J. VERRIET.

Berichten uit de Kolonie.

De Eerw. Zuster Albertona. ✝

Het St. Elizabeths-gasthuis had Woensdag 9 Dec. het verlies te betreuren van een jonge Zuster, die nog niet een vol jaar in de Missie werkzaam was. Vol ijver, zeer gedienstig en vroolijk van aard, was de Eerw. Zuster ALBERTONA een zeer goede kracht voor de Roomsch-Katholieke-Ziekenverpleging. Juist, nu het Gasthuis zoo flink is uitgebreid, wordt de behoefte aan jonge werkkrachten ten zeerste gevoeld. Het gemis van zulk een jeugdige kracht is dus een heel verlies.

De Eerw Zuster ALBERTONA, Mej. HENRICA ROOVERS, werd den 7en Mei 1881 te Gemert geboren, trad den 1en Mei 1907 in het klooster, deed hare geloften in Juli 1909 en kwam den 4en Januari 1914 op Curaçao.

Vrijdag ll. gevoelde zij zich niet wel en reeds Woensdagmorgen had een kwaadaardige koorts haar jeugdige krachten gesloopt.

Een paar uur voor haar dood heeft zij bij volle kennis de H. Sacramenten kunnen ontvangen.

Zij ruste in vrede.

Een nieuwe Stichting.

In Januari 1915 zullen de hoofdplaatsen van Aruba en Bonaire ook hunne Fratersscholen bezitten. De nieuwe Directeur voor Aruba, de Eerw. fr. GERONTIUS is Woensdag morgen reeds daarheen vertrokken, de Eerw. Fraters DISMAS en CONSTANTIUS zullen hem spoedig volgen.

Het is ontegenzeggelijk een voor uitgang voor het R. K. Bijzonder Onderwijs, thans op elk der Benedenwindsche eilanden over een Fratersschool te beschikken voor de afzonderlijke opleiding van jongens.

Ook de meisjesscholen werden daardoor gebaat.

We wenschen den Eerw. Fraters succes; ze zullen hun scholen spoedig tot bloei hebben. De goede roep van hun onderwijs blijft daar borg voor.

S. E. L. Maduro & Sons.

Deze firma mag wel als voorbeeld gesteld worden; zij begrijpt de groote kracht der reclame en maakt er een uitstekend gebruik van.

We ontvingen nu weder een Italiaansche brochure, waarin een over druk uit *Te Black Diamond* over de Pocahontas' kolen, met een breeduitelaande illustratie van de MADURO-WERF.

Hamburg-Amerika-Lijn.

Een ieder weet, hoe zwaar deze Duitsche lijn door den oorlog getroffen wordt. Een zeer groot getal harer schepen ligt stil. Des te mooier is de maatregel door de Directie genomen ten opzichte van het personeel der stilliggende booten.

Allen die onder de wapenen zijn geroepen ontvingen volledige uitbetaling van hun gage tot 1 Oct.

Die niet opgeroepen zijn ontvingen volle gage tot 31 Aug. maar van 1 Sept. af werden alle loonen boven de 1000 gld. met 5 à 6 % verminderd.

De salarissen der getrouwde lieden die onder de wapenen zijn worden uitbetaald aan hunne familie.

De getrouwden, die niet opgeroepen werden, behoeven niets te korten van hun loon beneden de 1125 gld.

Voor elk kind onder de 16 jaar krijgen ze een toeslag van 6% tot ten hoogste 20%.

De bemanning van buitgemaakte schepen of van vastgehouden vaartuigen ontvingen tot 31 Aug. twee derden van hun gage en sinds dien twee derden van de verminderde gage.

De getrouwde zee- en werklieden, die om den oorlog, moesten afmonsteren, ontvangen, als ze drie maanden in dienst zijn geweest, fl 5,62½ per maand en fl 3,75 per kind tot een maximum van fl 15,25 per maand.

Die langer dan een jaar in dienst waren ontvangen per maand fl 9.37½ en per maand fl 6.25 voor elk kind, tot een maximum van fl 31.25 per maand.

Gelijk bedrag wordt uitbetaald aan de familie der onder de wapenen geroepen zee- en werklieden. De vrouwen en kinderen der gevangen genomen zee- en werklieden ontvangen de helft.

De Hamburg-Amerika-Lijn heeft daarenboven nog hare bijdragen voor de verschillende steunkassen aanmerkelijk verhoogd. Deze verhooging bedraagt reeds 12.500 dollar.

Maatregelen werden getroffen om de families der beambten of werklieden, óf opgeroepen óf zonder dak geworden door den oorlog, kosteloos onder te brengen en te onderhouden in de verschillende inrichtingen der Maatschappij.

De buitengewone uitgaven door den oproep harer werkkrachten veroorzaakt, kosten per maand ± 500.000 dollar. En dat, terwijl juist de H. A. L. zoo geweldig te lijden had door den oorlog!

De financieële lasten, vrijwillig door de Maatschappij op zich genomen, vallen daardoor nog zwaarder.

Shipping Ill.

Dankbetuiging.

Van de Heeren JAMES & HENRY JONES ontving de Redactie twee brochures: *Why Britain is at War* en *The Great War.*

Van den Heer S. E. L. MADURO een reclamekalender van de *Remington*-schrijfmachines.

Van een Onbekende, No. 4 *Hamburger Nachrichten.*

Onzen beleefden dank aan de toezenders!

Officieele berichten.

In voldoening aan het voorschrift van art. 5 van de gelekoortsverordening (P. B. 1817 No. 2) wordt hierbij ter kennis van het publiek gebracht, dat den 8den dezer in het St. Elizabeth's gasthuis een persoon overleden is aan gele koorts. Het vertrek, waarin zij geïsoleerd was, is ontsmet.

Blijkens van den Minister van Koloniën ontvangen kennisgeving is bij een schipbreuk van de Italiaansche brik „Elvo" op 10 November 1914 op de rotsen bij Kaap Sardao in Portugal de zich aan boord toen bevonden hebbende Nederlandsche onderdaan, Angel Trasquin van Curaçao, omgekomen.

Mej. A. J. Arrindell, in het bezit eener akte als onderwijzeres 4de kl., is tijdelijk werkzaam gesteld aan de openbare school te Prinsen Kwartier op St. Martin N. G.

Aan den onderwijzer 1ste klasse aan de Hendrikschool alhier F. Stel is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De quarantaine-geneesheer, directeur van de quarantaine-inrichting alhier Dr. M. Gerstl is tijdelijk belast met het visiteeren der vaartuigen, die de Fuikbaai aandoen.

Aan de kommiezen te Water op Bonaire Chr. Thomas en B. M. Vos is eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Het aan den ontvanger enz. op Bonaire, J. H. A. W. Sprock verleend verlof van zes weken is ingetrokken.

Aan den Apostolisch-Vicaris alhier, M. M. G. VUIJLSTEKE, is om gewichtige redenen drie maanden verlofsverlenging verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar en bevonden brieven zijn.

Edwards Anderson a|b 3 mst sch. „Antje", S. B. Brandao, M. Buer, Pedro Davila G., Catalina Daal Viuda Vidal (2), Juana R. de Basque, Julia de de Jong, Ersilia Faneito, Ramon Guillermo, Jose A. Hernandes, Claudina Hart, Nicolina Janboos, Englentina Janboos, Victoria Komenensja, Francisco Kip, S. M. Lansberg, Angela Montesino, Clemencia Maduro, Dolorita Neuman de Henriques, Histella Meyer, Jaime Ramos c|o Thomos G. Plant & Co., Julita Roijer c|o Maria Antonia, Bernardo Sillie, Senior & Comp., Mariana Diaz Viana, Eusebio Vivo, Victor v|d Steen (2), A. Stacia van Clara. Albarino Wees.

Drukwerken: Robertina B. de Romero, Wilhelmina de Viez, Capt. P. Melbard a|b Russ. vessel „Widwud", Emilio Reinhart.

De orgels.

Het loopt weer tegen Kerstmis. Curaçao is berucht om zijn danspartijen; en juist omstreeks Kerstmis en Nieuwjaar wordt er het meest gedanst.

Het is een eisch der beschaving alles tegen te gaan wat een uiting is van onbeschaafdheid en wilde, ongetemde natuur.

Dank zij het optreden van het Gouvernement zijn we al iets vooruit gegaan op dit punt, maar er valt in dezen geest nog heel wat te doen.

Zou het nu niet mogelijk wezen alle danspartijen onmogelijk te maken, dat men dan ten minste het verkrijgen van verlof zoo moeilijk make, dat de lust dit aan te vragen, grootendeels verdwijne?

Het heffen van hooge rechten, vooruit te betalen bij de aanvrage, zoude het velen zeker onmogelijk maken.

In deze tijden van algemeene armoede, zou op deze wijze ook menige verkwisting van geld voorkomen worden.

En Curaçao zal er moreel en financiëel slechts bij winnen.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 11 December 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per KG........	—
ZOUT per vat van 130 K.G........	f 0.80
DIVIDIVI per K.G..................	„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G..................	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G..........	„ 1.
WOL per K.G......................	„ 0.10
SCHAPENVELLEN per stuk........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G..............	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G..........	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No. 1............per dozijn	„ 37½
„ „ 1 (gebleekt),, „	„ 8.50
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder	f

Koninklijke Dank.

De „St.-Ct." bevat de volgende mededeeling:

Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd, mij op te dragen openlijk uit te spreken, dat Hare Majesteit diep getroffen is door de talrijke uitingen van dankbaarheid, door Belgische uitgewekenen tot Haar gericht, voor de hulp en den steun, alom in Nederland ondervonden. Hare Majesteit betuigt voor die gevoelens Hare hooge waardeering.

Het is Hare Majesteit eene voldoening te ontwaren met hoeveel liefde het geheele Nederlandsche volk zich gewijd heeft aan de vervulling van de plichten, geboden door gastvrijheid en menschelijk medegevoel.

De Minister van Binnenl. Zaken,
CORT VAN DER LINDEN

Uit de Naburige Republieken.

Sto. Domingo. De wn. President, DR. RAMON BAEZ, heeft bij decreet van 23 November ll. te Sto. Domingo een Universiteit opgericht.

Onder dagteekening van 26 Nov. verleende hij amnestie aan alle politieke gevangenen. En den 29sten kon de gekozen President, DON JUAN ISIDORO JIMENEZ zijn eed op de constitutie niet afleggen, omdat van den Senaat niet het vereischte aantal leden aanwezig was.

President JIMENEZ kon derhalve 1 December niet in functie treden en Dr. BAEZ bleef voorloopig aan.

De Amerikaansche Zaakgelastigde JOHN WHITE, schijnt, ook al wordt hij gesteund door de aanwezigheid van 4 Amerikaansche oorlogsschepen, weinig te vermogen om de onwillige elementen tot rede te brengen. De gevangenis helpt ook al niet; we zullen nu afwachten, wat de Universiteit uitwerkt.

Haiti. Heel zeker is het niet, dat Port-au-Prince gebombardeerd werd door de Amerikanen, maar wel dreigde de Amerikaansche Gezant troepen te laten landen, toen de revolutionairen in volmaakte wanorde de stad binnentrokken en plunderden. De hoofden der revolutie lieten toen 20 mannen, die zich aan plundering hadden schuldig gemaakt, fusilleeren, maar de Amerikaansche Gezant liet weten, dat men met dat doodschieten van eigen burgers moest ophouden. De orde moest op andere wijze gehandhaafd worden.

Buitenland.

De slag aan de Yser.

THOUROUT, 1 Nov. (Van den oorlogscorrespondent van *De Tijd*) In het kort seinde ik reeds, wat mijn conclusie was over den stand der krijgsverrichtingen tusschen Dixmuiden en de kust, een conclusie getrokken uit een voortdurend verblijf dicht aan het front. De stemming had onder de Duitsche officieren een optimistischer tintje gekregen, toen Zondagmiddag en Dinsdag de Duitschers er in geslaagd waren Dixmuiden binnen te komen en de Engelschen daar uit hun sterke verschansingen te verdrijven. 't Was evenwel slechts een korte vreugde, want reeds Dinsdagavond stond het vast, dat die inname slechts een feit van enkele oogenblikken geweest was en de geallieerden het plaatsje weer van vijanden gezuiverd hadden, spoediger dan ze er in waren kunnen komen. Van toen af hielden de bondgenooten Dixmuiden vaster in hun bezit.

Alles bij elkander zijn de Duitschers reeds drie malen in Dixmuiden geweest en evenveel malen er uit teruggeworpen. Het is een ebbe en vloed van overwinning en nederlagen, waarvan men zich nauwelijks een goed denkbeeld kan vormen.

Evenals de bondgenooten lijden de Duitschers ontzaglijke verliezen. Op alle mogelijke wijzen worden de gewonden vervoerd. Toch blijven groote groepen gewonden zich te voet over den weg begeven naar plaatsen, waar ze verpleging hopen te vinden. Ook hier in Thourout is alles ter verpleging der gewonden ingericht en de vele groote kloosters, welke hier zijn, doen als hospitalen dienst. In de stad zelf is van branden of fusilleeren nog geen sprake geweest. Alleen wordt de bevolking totaal verarmd, doordat alle voorraden worden opgeëischt. Als bewijs, hoe groot de verliezen der Duitschers zijn, diene, dat het Roode Kruis alle priesters der streek, Belgen dus, afloopt om hen te bewegen, naar het front te gaan om dan ambulancediensten te bewijzen en geestelijke hulp te verschaffen aan de vele katholieke Beieren, die er vallen. De paar Duitsche priesters, die er zijn, kunnen niet allen bezoeken en vertroosten. En Roode Kruis èn de Belgische priesters èn de Duitsche commandant te Thourout deden alles, om in het tekort aan priesters te voorzien. Hun moeite liep echter op een teleurstelling uit. De legerautoriteiten aan het front op perden allerlei bezwaren van niet voldoende stempels op de papieren enz. en lieten de priesters niet toe.

Tot Vrijdagmorgen, toen het kanon weer begon te bulderen, verkeerden alle Duitschers in de achterhoede van het front in de stellige overtuiging, dat Dixmuiden nog steeds in hun handen was, ja, dat de voorhoede hunner troepen de geallieërden op het oogenblik zelfs tot in Frankrijk achtervolgden. Dat veel soldaten zoo lang in deze verbeelding leefden, kwam hierdoor, dat sinds de gevechten om en in Dixmuiden van Dinsdagmiddag en avond in het geheel geen artilleriegevecht meer had plaats gehad. Toch hebben de geallieërden die dagen niet stil gezeten. Woensdag hebben ze n.l. 't land om de Yser geïnundeerd op de plaats, waar de Duitschers deze tusschen Dixmuiden en Nieuwpoort hadden geforceerd. Toen dezen voor het instroomende water naar de andere zijde wilden vluchten, deden de geallieërden op het onverwachts hevige bajonetaanvallen. En na de bajonetaanvallen volgde artillerievuur, dat de terugwijkenden geen rust liet, maar hen onophoudelijk met een moordend vuur overstelpte. Tot bij het halfvoltooide pontonbrugje, dat het den Duitschers gelukt was over de Yser te slaan, waren zij door de bondgenooten achternagezeten. En vreeselijke drama's van man-tegen-man-gevechten werden in het water afgespeeld. Ook het artillerievuur bracht nog aan menigen aftrekken den Duitscher den dood, en hoevelen in het water van de sterk gezwollen Yser verdronken, is nauwelijks te schatten.

Op hun beurt trokken toen de geallieërden in den nacht van Donderdag op Vrijdag de Yser over op een ander punt. En oprukkend in de richting van Leke bestookten zij daar den niet sterk verschansten vijand op een wijze, dat deze tot een plaatselijken terugtocht gedwongen werd met achterlating van honderden dooden. Tegen het aanbreken van den dag begon toen over en weer een zwaar artilleriegevecht, en terwijl zij versterkingen ontvingen, begonnen de Duitschers opnieuw een krachtig offensief, dat op het oogenblik nog voortduurt, zonder dat het aan een der partijen gelukt is, een beslissing uit te lokken.

Van morgen deden Fransche vliegmachines op heldhaftige wijze verkenningen boven de Duitsche liniën. Een kwam uit de richting Dixmuiden en één uit de richting Nieuwpoort. Beiden zweefden tot op ongeveer het midden van deze twee plaatsen, waar zich het centrum van den strijd bevindt. De Duitschers onderhielden een onafgebroken geschutvuur op die vogels in de lucht. Vlak bij hen zag men nu links en dan rechts, de granaten ontploffen, zwarte rookwolkjes ontwikkelend, die zich langzaam oplosten. Er waren oogenblikken, dat die zwarte wolkvlekken als het ware een omlijsting rondom de machines vormden. De koene vliegers wisten echter op alle wijzen hunne belagers te verschalken. Dan eens daalden ze om onverwachts weer te stijgen, en een oogenblik later weer geheel van richting te veranderen. Beiden wisten tenslotte gelukkig te ontkomen.

Op het oogenblik staan de geallieerden er aan de linie Dixmuiden en — Nieuwpoort zéér gunstig voor. Bevonden zich de Duitschers op het laatst van de vorige en het begin van deze week bij Dixmuiden en zelfs over de Yser, thans staan allen ten Noorden der rivier en voor zoover zij in de buurt zijn moeten zij in de modder vechten.

Langs de kust zijn de geallieërden zelfs tot op enkele kilometers van Ostende aan het opereeren en boven Dixmuiden bij Leke. Het Engelsche scheepsgeschut neemt sinds Vrijdagmorgen weer deel aan den strijd en een paar verdwaalde granaten brachten op enkele plaatsen in Ostende opnieuw schade aan.

In Thourout had ik van een majoor een extra-pas gekregen om naar Ostende te kunnen gaan, maar op een 8 kilometer van Ostende liet men mij niet verder gaan en wilde men mij zelfs gevangen nemen. Ik was daar, zoo gaf men voor, „midden in het gevechtsfront" gekomen. Dit gebeurde te Eenneghem; en als men nu op de kaart den weg Thourout-Ostende opzoekt, en men heeft dan Eenneghem gevonden, dan moet men erkennen, dat de Duitschers toch een aardig stukje achteruit zijn geweken, als daar inderdaad het „gevechtsfront" zou wezen.

De Duitsche Generale Staf is te Thielt gevestigd.

SLUIS, 2 Nov. (Van denzelfden oorlogscorrespondent). De Duitschers trekken nog steeds, maar in zeer langzaam tempo, van Dixmuiden naar Ostende terug. Groote troepenmassa's met zeer veel geschut worden den samengetrokken aan de Zeeuwsch-Hollandsche grenzen, vooral tusschen Dudzeele en Zeebrugge.

Het tramverkeer met Brugge van uit Sluis is hedenmiddag stopgezet. Alle paspoorten zonder één uitzondering zijn ingetrokken, en niemand mag meer van Noord naar West België. Overal patrouilleert sterk de veldgendarmerie. Met een collega heb ik hedenavond over de velden langs het kanaal nog Zeeland kunnen bereiken, doch anderen moesten in Brugge achterblijven. Elk oogenblik kunnen belangrijke krijgsgebeurtenissen verwacht worden. De vliegmachines der geallieërden zweven tot over Brugge. Ik tracht langs een anderen weg opnieuw West-België te bereiken.

Oorlogskroniek.

Vervolg.

23 Sept. — De Fransch-Engelsche troepen pogen vergeefs den Duitschen rechtervleugel om te trekken. De Duitschers doen krachtige aanvallen op de sperforten Troyon, Les Paroches, Camp des Romains en Lionville. Uitvallen uit Verdun worden afgeslagen. De Duitsche onderzeeër „U 9" keert behouden terug, na drie Engelsche kruisers in den grond geboord te hebben.

Engelsche vliegers werpen bommen op de Zeppelinloods te Düsseldorf. Een Zeppelin kruist boven Ostende en werpt bommen uit; alleen materieële schade wordt aangericht.

De Duitsche kruiser „Emden" beschiet Madras. Een paar petroleumreservoirs raken in brand.

In Servië bezetten de Oostenrijksche troepen na dagenlangen strijd de hoogten ten Westen van Krupani; het verzet der Serviërs is hier gebroken.

24 Sept. — De verbondene troepen bezetten Péronne.

In Galicië dringen de Russen tot Przemysl door en omsingelen de veste.

Fransche oorlogsschepen beschieten Cattaro en andere kustplaatsen in de Adriatische Zee.

Aan de Zambesi geeft een Duitsche post zich aan de politie uit Rhodesië over.

25 Sept. — De verbondene troepen rukken op in de richting van St. Quentin en La Fère.

Het eerste sperfort Zuidelijk van Verdun, Camp des Romains, bij St. Mihiel, door de Beiersche troepen genomen. Zij trekken de Maas over.

In Duitschland blijkt op de oorlogsleening voor 4.460.728.600 M. te zijn ingeschreven.

In een dagorder zegt generaal Hindenburg het Wilna-leger, 400.000 man sterk, verpletterd te hebben.

Een eskader oorlogsschepen van onbekende nationaliteit door visschers in het Kattegat gesignaleerd. Friedrich Wilhelmschafen in Duitsch Nieuw Guinea door Australische troepen, Luderitzbaai door Zuid-Afrikaansche troepen bezet.

26 — Sept. De verbondene troepen doen bij Bapaume een nieuwe poging om den Duitschen rechtervleugel om te trekken; de poging mislukt.

In Galicië bezetten de Russen Ressof en trekken de Karpaten-passen door. Een Zeppelin verschijnt boven Warschau.

Engeland verleent België een renteloos voorschot van tien millioen pond.

27 Sept. — De Duitsche troepen bezetten Valenciennes en eischen anderhalf millioen francs oorlogsschatting. Tusschen de Somme en de Oise wordt met groote verbittering gestreden. Fransche berichten melden, dat de Duitsche artillerie de bezittingen van president Poincaré beschoot.

Boven Antwerpen en Parijs kruisen Duitsche vliegtuigen. In Parijs werd een grijsaard gedood en een meisje gewond door uitgeworpen bommen. Boven Ostende verschijnt een Zeppelin.

In het gouvernement Soewalki worden aan de Njemen heftige slagen geleverd tusschen de Duitsche en Russische troepen.

28 Sept. — De strijd op het Westelijk oorlogsterrein duurt met volle kracht voort; het Duitsche offensief wordt volgens Fransche berichten op alle punten afgeslagen.

Het Duitsche belegeringsgeschut opent het vuur op een deel der buitenste fortenlinie van Antwerpen. Een uitval van de Belgische strijdkrachten wordt teruggeslagen. Mechelen wordt opnieuw gebombardeerd en evenals Aalst door de Duitschers bezet.

Burgemeester Max van Antwerpen wordt afgezet en gevangen genomen, omdat hij verbood verder de oorlogsschatting te betalen.

De Dardanellen wordt voor de scheepvaart gesloten, als gevolg van een demonstratie van Russisch-Engelsch-Fransche oorlogsschepen voor den Bosporus.

De hoofdstad van Kameroen, Doeala, door een Fransch-Engelsche expeditie bezet.

29 Sept. — Op den linkervleugel van de verbondene troepen op het Westelijk oorlogsterrein worden heftige maar onbesliste gevechten geleverd. Uitvallen der Fransche troepen uit Toul en Verdun worden teruggeslagen.

De Duitschers zetten het vuren op de Antwerpsche forten voort. In Deinse werpt een Zeppelin een bom op een klooster.

In Russisch Polen en Galicië beginnen de Duitsche en Oostenrijksche strijdmachten, na zich opnieuw geformeerd te hebben, een krachtig offensief. Meerdere Russische cavalerie-divisies worden over den Weichsel teruggeworpen. De Russen die door den Uszok-pas in Hongarije waren doorgedrongen, worden terug geworpen.

De Serviërs bezetten Semlin opnieuw.

De Japanners beginnen met de beschieting van de forten van Tsingtau.

De Duitsche kruiser „Emden" boort opnieuw vijf Engelsche schepen in den grond; de bemanning wordt op een zesde schip naar Colombo gebracht.

30 Sept. — Op het Westelijk oorlogsterrein worden verbitterde gevechten geleverd in de omstreken van Albert, zonder dat een beslissing valt. De Fransche troepen bezetten belangrijke punten ten Oosten van St. Mihiel, waardoor de voordeelen door de Duitschers daar behaald geneutraliseerd worden.

Een Duitsche vlieger werpt twee bommen op Calais, die veel schade aanrichten.

Duitsche berichten melden, dat van de Antwerpsche forten twee vernield zijn. Dendermonde wordt door de Duitschers beschoten. De vloed van Belgische vluchtelingen uit Antwerpen en andere deelen van België begint naar Nederland te stroomen.

De Maasb.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 5 DEC. — 19 DEC.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G W Goodman	5 Dec.	New-York	5 Dec.	Maracaibo
Pr. der Nederl.	N C v Baaren	5 „	Amsterdam	6 „	New-York
Merida	A Johanson	7 „	Maracaibo	7 „	La Guayra
Merida	A Johanson	9 „	La Guayra	10 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	10 „	Maracaibo	10 „	New-York
Caracas	Furst	10 „	New-York	10 „	La Guayra
Pr Maurits **	N de Boer	13 „	New-York	13 „	Amsterdam
Merida	A Johanson	16 „	Maracaibo	16 „	Maracaibo
Caracas	Furst	16 „	La Guayra	16 „	New-York
Zulia	S S Morris	19 „	New-York	19 „	Maracaibo
Jan v Nassau	R Wagenmaker	19 „	Amsterdam	20 „	New York
Viking	Jensen	5 Dec.	La Guayra	5 Dec.	Maracaibo
Albanian	v Popham	5 „	Pto Cabello	7 „	Liverpool
Siena	F Ferraro	12 „	Colon	12 „	Genova
Professor	Owen	6 „	Liverpool	6 „	Galveston
Montevideo	C Morales	16 „	Colón	16 „	Barcelona

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Juan Luis H	5 Dec.	Aruba	*Estelle H*	7 Dec.	Isl Barlov.
Refugio	7 „	Aruba	*Silfide H*	7 „	Bonaire
Clara C	9 „	Rio Hacha	*Mary & Agatha*	4 „	Barbados
Pluma de Oro	9 „	Vela Coro	*Juan Luis H*	6 „	Sta Marta
Rosa Maria H	9 „	Aruba	*Refugio H*	9 „	Aruba
Estr del Mar V	9 „	Guanta	*Clicia V*	8 „	Maracaibo
Sirena H	9 „	Barbados	*Virginia H*	8 „	Vela de Coro
Virginia H	12 „	Vela Coro	*Maria H*	9 „	Maracaibo
			Frieda H	10 „	Maracaibo
			Rosa Maria H	10 „	Aruba

** Dit stoomschip komt eerst 24 Dec. a. s. hier aan.